

Saksframlegg

FORDELING AV MIDLER TIL ØKT LÆRERTETTHET I GRUNNSKOLEN

Arkivsaksnr.: 11/3889

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til vedtak:

Formannskapet vedtar at ressurser til økt lærertetthet prioriteres til 1. – 4. trinn som vist i saken.

::: Sett inn innstillingen over denne linja

... Sett inn saksutredningen under denne linja

1. Bakgrunn

I vedtatt budsjett 2011, *bystyresak 161/10 "Trondheim kommunes budsjett for 2011 og økonomiplan 2011-2014"* er det bevilget 7,5 millioner kroner til økt lærertetthet. I vedtaket heter det at dette i hovedsak skal gå til styrking av 1. til 4. trinn. Rådmannen bes om å legge frem sak for formannskapet om fordeling av midlene.

2. Kommunal plikt til tidlig innsats etter opplæringsloven

Høsten 2009 ble det innført en kommunal plikt i Opplæringsloven til tidlig innsats i norsk eller samisk og matematikk på 1.-4. årstrinn gjennom særlig høy lærertetthet eller andre målrettede virkemidler: **§ 1-3. Tilpassa opplæring og tidleg innsats. Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen og lære kandidaten. På 1. til 4. årstrinn skal kommunen sørge for at den tilpassa opplæringa i norsk eller samisk og matematikk mellom anna inneber særleg høg lærartettleik, og er særleg retta mot elevar med svak dugleik i lesing og rekning.**

Plikten presiserer at innsatsen skal rettes mot elever med svake ferdigheter i lesing og regning, blant annet gjennom økt lærertetthet. Plikten er en del av tilpasset opplæring. Lovendringene ga ikke elever individuelle rettigheter, og det er ikke knyttet enkeltvedtak til bestemmelsen. Retten til spesialundervisning forble uendret og gjelder på samme måte som før. Formålet med plikten til tidlig innsats er å få flest mulig til å nå kompetansemålene i norsk eller samisk og matematikk.

Rådmannen har i flere sammenhenger pekt på behovet for å øke ressursinnsatsen på 1. – 4. trinn for å oppfylle den nye bestemmelsen om forsterket tidlig innsats på en bedre måte. I budsjettvedtaket er det sagt at midlene i hovedsak skal gå til dette formålet. Rådmannen vurderer det riktig å fordele alle midlene til 1. – 4. trinn. Den enkelte rektor har likevel mulighet gjennom økonomireglementet til å avvike noe fra dette, ut fra en helhetlig vurdering av behovet lokalt. Flere rektorer påpeker behovet for flere ressurser inn mot mellomtrinnet. En sterkere kanalisering dit ville ikke gitt den tidlig-innsats-profilen som er ønskelig.

3. Trondheims kommunes disponering av midler til forsterket innsats på 1. til 4. trinn

I 2009 fikk Trondheim kommune en rammeøkning fra staten i forbindelse med den nye bestemmelsen om forsterket innsats på 1. – 4. trinn på 33 millioner kroner i helårseffekt. Rammeøkningen var sammenfallende med omfattende budsjettreduksjoner i Trondheim kommune også på grunnskolenes område, og ble i 2009 redusert til 5 millioner kroner i helårseffekt. I 2010 ble det avsatt 6 millioner kroner i tillegg til forsterket

Trondheim kommune

tidlig innsats.

Etter vedtatt budsjett 2011 der midlene til tidlig innsats ble styrket med 7,5 millioner kroner har skolene fått til sammen 18,5 millioner kroner siden 2009 til dette formålet. I tillegg målrettes en del kompetansetiltak også mot de minste trinnene og de grunnleggende ferdighetene.

4. Familiebakgrunn og læringsresultater

I bystyresak 62/10 "Tidlig innsats, lekser og leksehjelp i Trondheimsskolen" er sammenhengen mellom familiebakgrunn og læringsresultater belyst.

St.meld. nr. 16 (2006-2007) om tidlig innsats viser at det er nær sammenheng mellom familiebakgrunn og læringsresultater. Både analyser av data fra PISA-undersøkelsene i 2000 og 2003 ¹, SSBs analyse fra 2004 ² og annen forskning viser at elevenes familiebakgrunn har betydning for skoleprestasjoner og grunnskoleelevenes ambisjoner med hensyn til videre utdanning. Internasjonale sammenlikninger viser at andre land i større grad enn Norge lykkes med å kompensere for sosiale forskjeller gjennom utdanningssystemet. Situasjonen i Trondheim gjenspeiler landet for øvrig når det gjelder sosiale forskjeller i skolen. Det viser blant annet frafall i videregående opplæring, elevundersøkelsen og resultat kvalitet. Lovbestemmelsen etter opplæringsloven § 1-3 gir føringer om en sterk målretting av ressursene mot de elevene som trenger det mest. Den nye ressursen fordeles på alle skolene og etter levekårsvariabler for å bidra best mulig til formålet med bestemmelsen.

5. Konklusjon

Rådmannen har vurdert at det er ønskelig å fordele ekstra ressurser til lærertetthet i sin helhet til 1. – 4. trinn.

Rådmannen i Trondheim, 25.01.2011

Jorid Midtlyng
kommunaldirektør

Silja Rønningsen
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

... Sett inn saksutredningen over denne linja

1 Jf. PISA 2000 og 2003 samt: Pilegaard Jensen, T. og A. Turmo (2003); Reading Literacy and Home Background, i: Lie, S./Linnakylä, P./Roe A. (red.); Northern Lights on PISA, Oslo 2003

2 Hægeland T. m.fl. (2004); Marks across lower secondary schools in Norway, SSB-rapport 2004-11, Oslo/Kongsvinger